

Vatovec od Erjavca pričakuje čaščenje JLA in partizanov v slovenskem letalstvu

Lansko državno proslavljanje ustanovitve teritorialne obrambe, vrh te organizacije je v času osamosvajanja izdal svoje ljudstvo s predajo orožja jugoslovanski vojski, ni bilo osamljen poskus čaščenja institucij prejšnjega totalitarnega sistema. Razorožitev se je dogajala, ko je Demosova vlada, prva demokratično izvoljena oblast pod drugi svetovni vojni, ravno prevzemala oblast. Proslavljanje je lani nekoliko pokvaril predsednik republike **Borut Pahor**, ki je zavrnil pokroviteljstvo. Da gre za poskuse sistematičnega olepševanja socialistične zgodovine, pa priča najnovejša pobuda, ki jo je obrambnemu ministru Karlu Erjavcu (DeSUS) poslal vodja poslanske skupine Levica **Matej T. Vatovec**, ki očita slovenski vojski ponarejanje zgodovine, ker ne časti letalske zgodovine jugoslovanske ljudske armade in pomena partizanov za naše letalske sile. Levica se zavzema za izstop iz Nata, katerega letalske sile varujejo naše nebo, ostro pa nasprotuje financiranju slovenske vojske. Od Erjavca Vatovec, ker v vojski menda ne častijo dovolj JLA in “prave preteklosti”, zahteva “opravičilo vsem udeležencem NOB ter žrtvam druge svetovne vojne in antifašističnega terorja”.

So izdajalci temelj naše vojske?

Vodja poslanske skupine Levice Matej Tašner Vatovec Foto: DZ
Proti strahopetnemu ravnanju vrha socialistične teritorialne obrambe, ki je takoj ugodil partijskemu vrhu v Beogradu, ki je poskušal povsem razorožiti Slovenijo, je bilo v času pred osamosvojitvijo nekaj upora in upornikov. Povsod niso bili pripravljene kar poklekniti in predati orožja JLA. Iz tega upora, in ne iz izdaje, je pozneje nastala prava slovenska vojska. Izdajo – in ne upor proti njej – pa je lani s prisotnostjo na proslavi 50 letnice T0 počastil predsednik državnega zbora **Dejan Židan** (SD). Prišel je tudi predsednik republike **Borut Pahor**, ki pa je ravnal drugače. Zavrnil je pokroviteljstvo, zbranim in državi pa povedal nekaj manj lepih dejstev o zgodovini skupnosti. Denimo o tem, da slovenska

vojska ni naslednica socialistične teritorialne obrambe izpred 50 let in da je po slovenski vojski prvič zadišalo pred 28. leti. Po prvi naši vojski je v resnici zadišalo po prvi svetovni vojni, ko so po razpadu avstro ogrske monarhije nastale prve uspešne slovenske vojaške enote, na Štajerskem jih je vodil Rudolf Maister, takrat so prvič nastali tudi zametki slovenske države. S pobudo obrambnemu ministru **Karlu Erjavcu** Vatovec zdaj kritizira slovensko vojsko, da prikrivala pomen partizanov in JLA, ki naj bi imeli nadvse pomembno vlogo pri razvoju slovenskega letalstva, ki ga ni kaj veliko. Kakšnih resnih letal, razen nekaj šolskih, sploh nima. Le že precej stare helikopterje.

V Sloveniji niso bili le partizani

Karl Erjavec Desus) Foto: DZ/Borut Peršolja

Vatovec celo neposredno zahteva, da bi morali v Sloveniji častiti tradicijo jugoslovanske vojske, ki smo jo nekoč plačevali in morali v njej služiti, a tam naš jezik ni bil jezik poveljevanja, hkrati je bila ta vojska eden od stebrov partijske diktature in je šla s tanki na naše ulice, z ruskimi letali pa nad mesta in vasi med osamosvajanjem. Pojmovanje zgodovine, ki ga predstavlja Vatovec, meji na absurdnega, ko partizanom pripisuje pomen za moderno slovensko letalstvo in to celo s sestrelitvami zavezniških letal po drugi svetovni vojni. Tistih, s katerimi smo danes spet v zavezništvu, ki mu Levica nasprotuje. Nekako Vatovec zamolči, da so naši vojaki niso bili le v jugoslovanski vojski in v zavezniških silah, služili so tudi v italijanski in nemški vojski, v času druge svetovne vojne pa na slovenskem niso le partizani postavili kakšnega improviziranega letališča za zaveznike. V Mariboru je bila pomembna nemška tovarna, kjer so za Messerschmitt proizvajali letalske motorje. Te tovarne partizani niso ogrožali, so pa celo mesto s tovarno vred zaradi tovrstne industrije zahodni zavezniki bombardirali. Ta tovarna je v času socializma z drugačno vsebino dobila novo in še danes znano ime: TAM.

Celotna pobuda Vatovca, kjer slovenski vojski očita ponarejanje zgodovine, od Erjavca zahteva opravičilo partizanom in revolucionarjem, v vojski pa bi uvedel čaščenje partizanskih tradicij za razvoj slovenskega letalstva v JLA, je takšna:

“12. januarja je Slovenija praznovala 100. obletnico vojnega letalstva. Ob tej priložnosti sta si Ministrstvo za obrambo in Slovenska vojska znova privoščili zgodovinsko revizijo, ki zataji dobrih 50 let zgodovine vojnega letalstva pri nas. Gre seveda za obdobje druge svetovne vojne in socialističnega samoupravljanja znotraj poveljne Jugoslavije. Da bo ob 100. obletnici slovenskega vojaškega letalstva zamolčana svetla zgodovina protiimperialističnega boja slovenskih partizanov in razvoja slovenskega letalstva znotraj bivše skupne države,

je dala slutiti že decembrska številka revije Slovenska vojska. Na sredini revije smo lahko videli časovnico »Slovensko vojaško letalstvo skozi čas«, ki se začne leta 1919, nadaljuje 1939, nato pa že preskoči na leto 1991 in prelet helikopterja Gazele iz mariborske vojašnice JNA k Teritorialni obrambi. Enako zgodovinsko amnezijo si je privoščil polkovnik Bojan Brecelj, poveljnik 15. polka vojaškega letalstva, ob proslavi 11. januarja v Brežicah. Zgodovinski prikaz je začel z letom 1919, nato pa takoj preskočil na leto 1991 in odcepitveno vojno. Ni bil problem omejenost s časom, saj si je Brecelj privoščil na dolgo in široko razpredati o oborožitvenih sistemih pridobljenih po letu 1991, vlogi NATO pakta pri razvoju vojaškega letalstva in tako naprej. Letalski boji, ki so jih aprila 1941 znotraj vojnega letalstva Kraljevine Jugoslavije proti nemškim agresorjem bili slovenski piloti, so s strani vojaškega in političnega vrha v celoti države pozabljeni. Prav tako prebeg slovenskih in drugih jugoslovanskih pilotov k britanskemu Kraljevemu vojnemu letalstvu (RAF) in ustanovitev letalskih enot Narodno osvobodilne vojske Jugoslavije znotraj njega, v katerih so leteli in bili protifašistični boj slovenski piloti najprej v Afriki, kasneje pa tudi v Evropi in na domačih tleh. Pozabljena so partizanska letališča, ki so jih vzpostavljali slovenski partizani za to, da so na njih pristajala zavezniška letala, ki so jim dostavljala nujno potrebno opremo za boj proti okupatorju in evakuirala ranjene borce in civiliste. Pozabljena so prestrezanja ameriških letal, ki so namenoma kršila naš zračni prostor po koncu vojne ter pozabljen je skoraj polstoletni razvoj vojnega letalstva in padalstva v času socialistične Jugoslavije, pri katerem so bili eni od nosilcev prav slovenski letalci. Ob 100-letnici slovenskega vojnega letalstva se je izpustilo tisti del zgodovine v katerem je naše vojno letalstvo dejansko delovalo v vojnih razmerah. Iz časovnice »Slovensko vojaško letalstvo skozi čas« lahko razberemo, da se državnemu vojaškemu in političnemu vrhu, bolj kot vse prej naštetu, zdijo pomembni 3 naslednji »mejniki« v razvoju slovenskega

vojnega letalstva, na primer, premestitev šolske skupine z Brnika v Cerklje ob Krki, preplastitev steze v Cerkljah ob Krki, Otvoritev novega kontrolnega stolpa in preimenovanje vojašnica Cerklje ob Krki v Vojašnico Jerneja Molana. Takšna revizija zgodovine kot si jo je privoščil vojaški in politični vrh ob 100-letnici slovenskega vojnega letalstva je nesprejemljiva. Zato vas pozivam da:

1. Se javno opravičite vsem udeležencem NOB ter žrtvam druge svetovne vojne in nacifaštističnega terorja za takšno potvarjanje zgodovine;

2. Javno pripoznate vlogo, ki so jo pri razvoju slovenskega vojnega letalstva odigrali piloti, padalci in drugi pripadniki zračnih sil tekom druge svetovne vojne in poveljne Jugoslavije.

3. Poskrbite, da v prihodnje ne bo več prišlo do tako nesprejemljivega potvarjanja zgodovine, kot si ga je vojaški in politični vrh privoščil ob 100. obletnici vojnega letalstva.”